

Huệ Hương làm biên tập văn học ở một nhà xuất bản đầy uy tín nọ đã được hơn tám năm, nghĩa là Huệ Hương hẳn từng là một nữ sinh viên khoa văn đã tốt nghiệp ít nhất tám năm, của một trường đại học cũng đầy uy tín nọ, ở thủ đô Hà Nội ngàn năm văn vật. Lúc đọc bản thảo tập truyện ngắn của hẳn thì hình như Huệ Hương là biên tập chính (hay trưởng biên tập, có thể có chức danh như vậy) của nhà xuất bản. Huệ Hương “mail” cho hẳn, rằng tám năm làm công việc biên tập, cô ê (càng) ắm (mục) lăm, mãi tới lúc này, đọc bản thảo tập truyện ngắn của hẳn, cô mới lấy lại được niềm tin về văn chương (sớm mất vì văn chương của các ông các bà nhà văn đương đại). Hẳn thú thật với hẳn, và với bất cứ ai hẳn cũng có thể thú thật như vậy, là hẳn không lấy gì làm hãnh diện, không một tí chút nào hết. Bởi hẳn đã biết từ khuya rồi, các ông các bà nhà văn ở miền Bắc xã hội chủ nghĩa viết văn ra con cóc khô gì. Con cóc xù xì như con cóc cũng hiển nhiên phải hít thở không khí, nhà văn phải hít thở tự do. Không khí tù hãm là không khí trong lồng ngực con cóc khô (có cái không khí ấy chẳng?)

Ấy tuy nhiên, hẳn cảm động vì Huệ Hương quan tâm, ưa thích “mail” qua “mail” lại, với một tác giả bản thảo một tập truyện ngắn xin giấy phép xuất bản, lại là một thằng cha đã sống hơn nửa thế kỷ ở Sài Gòn, “vùng Mỹ Ngụy tạm chiếm”, mà trong ý nghĩ của hàng triệu người sống phía trên vĩ tuyến mười bảy, chắc chắn vẫn gọi những thằng cha như hẳn là nhà văn ngụy. Huệ Hương lại có ý muốn nhờ hẳn trợ lực cho cô tiếp tục viết văn trở lại, cô từng viết nhiều truyện ngắn, đã đăng trên các báo văn nghệ tại Hà Nội. “Chú bắt đầu viết một truyện ngắn như thế nào? Chú có chủ tâm trước, rằng sẽ viết như thế nào về cái định viết? Chú xem cách thể hiện nội dung là quan trọng, hay nội dung là quan trọng?...” Tất nhiên qua khá nhiều “mail”, Huệ Hương hỏi hẳn, hỏi đủ thứ, và hẳn đã trả lời đủ thứ cô hỏi. Ấy tuy nhiên (hình như) hẳn chưa trả lời câu hỏi trên, bởi vì sao thì hẳn không nhớ. Nhưng hẳn cho rằng (có lẽ) hẳn nhớ đúng là hẳn chưa trả lời câu hỏi trên. Thì dịp này đây. Nghĩa là, hẳn lại ngồi trước bàn phím máy vi tính, với chủ tâm lại viết một truyện ngắn gửi báo mạng Tiền Vệ. Mến gửi Huệ Hương... chắc là vậy, câu trả lời hẳn nhớ mình còn thiếu nợ nhà nữ biên tập văn học. Hẳn đây là dịp tốt nhất để hẳn thanh toán vụ thiếu nợ. Hẳn tự hỏi, hẳn sẽ bắt đầu viết... Hẳn viết dòng chữ đầu tiên nào cho cái truyện ngắn? Hẳn lập tức nhận ra hẳn thật ngớ ngẩn, hẳn thường trực ngớ ngẩn kiểu này: hẳn chẳng đã viết ra vài chục dòng? (“Word Count” trên màn hình máy vi tính: 32 dòng.)

Có tiếng gõ cửa. Hần rời bàn phím máy vi tính. Ông công an khu vực ngó lên cái bảng số nhà mới, sức nức mùi plastique. Hần hỏi ông công an khu vực "bao nhiêu vậy anh?", mặc dù hẳn đã biết khoảng mười mấy ngàn đồng, giá tiền cái bảng số nhà mà người ở sát bên nhà hẳn đã trả. Hần thường vắng nhà, bây giờ ông công an khu vực mới gặp hẳn. Ông công an khu vực vừa nói cái giá là bao nhiêu, vừa cười ngượng ngùng, "Tôi đi thu giùm mà thôi... bao nhiêu ấy nhỉ... ờ, sáu bảy chục nghìn một tấm bảng... bằng bờ-nát-tích mà!..." Hần cần biết con số chính xác, từ sáu chục ngàn đồng tới bảy chục ngàn đồng, cái khoảng cách mười ngàn đồng là một tô hủ tít điểm tâm, không có mười ngàn đồng ấy thì hẳn cứ việc nhịn ăn sáng. "Sáu chục nghìn," ông cảnh sát khu vực lấy lại giọng bình tĩnh để nói con số chính xác (của ông ta), "công an phường đi nằm giùm bà con mà thôi."

Hần đã quá biết cái trò dơ dáy này của quá nhiều ông "đầy tớ của nhân dân" từ miền Bắc vào Sài-Gòn-Giải-Phóng. Hần luôn luôn chịu thua, với nỗi sợ hãi muôn đời của hẳn đối với các ngài cảnh sát, mà công an nhân dân là danh hiệu của đối tượng đáng sợ nhất. Hần tin rằng hẳn quá rõ hình ảnh của hẳn, phản-chiếu-trong-con-mắt-vàng, con mắt cá chim (công an), là một anh chàng không hề bận tâm (không có nhận thức) về chuyện tiền bạc. Nên ông công an khu vực cứ nói một cái giá để có tiền tư túi. Hần biết ông công an khu vực nghĩ chắc chắn rằng không có chuyện anh chàng "nhà văn ngụy" này đi dò hỏi bà con lối xóm về số tiền phải trả cho cái bảng số nhà mới. Nghĩ như vậy về hẳn, hẳn nghĩ, thì cũng được và cũng đúng. Hần chỉ ghê tởm cái trò ăn dơ ăn bẩn, ăn gian nói dối của các ông công an nhân dân mà thôi.

Một lần duy nhất trong đời, thuở ấy hẳn vừa đào ngũ (bây giờ nghĩ lại, hẳn tự rửa sả mình đã đào ngũ như vậy) Đại Đội Hắc Báo ở Huế, về Sài Gòn. Hần hỏi cô bạn có dượng (cha ghẻ) là một viên cảnh sát: "Ba của Thái Vân đã nuốt nhăm vào bụng mấy cái còi tu huyết rồi?" Dư âm của gã lính Đại Đội Hắc Báo hay nỗi sợ truyền kiếp, đã xui hẳn hỏi cô bạn xinh đẹp khả ái câu hỏi khiếm-nhã-vô-giáo-dục ấy. Cô Thái Vân đã khá thiện cảm (kiểu trai gái) với hẳn, đoạn tuyệt hẳn ngay lập tức sau câu hỏi khiếm-nhã-vô-giáo-dục. Và ngay lập tức, Thái Vân nhận lời cầu hôn của một nhà chính trị tập sự ở các xa-lông, trà đình tửu quán, ái (thứ) nam của một nhà văn trưởng nhóm (tự lực) văn đoàn kiêm nhà lãnh tụ một đảng phái chính trị. Rất lâu sau đó, hẳn còn tự ái, nên hẳn đã làm chuyện tào lao là tán tỉnh cô em Thái Mai. Hần mất Uyên, người yêu thứ thiệt, cô gái miền sơn cước có hoa dã quỳ, để loài hoa hoang dại này trở thành nỗi ám ảnh suốt cuộc đời lung tung beng của hẳn.

Dù sao hẳn cũng nể trọng các ngài cảnh sát. Họ có nghiệp vụ chuyên

môn, đặc biệt để nhận diện các nhân vật đối tượng ngành nghề nghiệp vụ của họ, nếu họ không giỏi hơn, thì cũng giỏi ngang các nhà chuyên khảo tướng mệnh học thứ thiệt cỡ Vũ Tài Lục. Trước dòng người lũ lượt đi trên hè phố, đủ mọi loại người, hắc phục sức rất đúng đắn hàng hoàng, lại bị các ngài cảnh sát chặn hỏi giấy tờ. Trúng phóc gã lính Đại Đội Hắc Báo đào ngũ. Phạm Công Thiện, một nghệ sĩ thứ thiệt mà hắc rất quý trọng, từng từ chối giới thiệu hắc vào tu hành (trốn lính ở chốn Vạn Hạnh), qua nhận diện vóc dáng khuôn diện hắc, thì chàng nghệ sĩ thứ thiệt cũng giỏi ngang bằng các ngài cảnh sát mà thôi: "Hiệu thông cảm, mình không thể giới thiệu hắc vào chùa tu. Hắc là loại người phá hoại chính mình, còn kể gì mà không phá hoại nhà chùa." Nguyễn Hữu Hiệu đành gọi một chiếc xe xích lô, cho hắc quá giang về nhà người anh hắc, nơi Hiệu định sẽ tới. Xe vừa chạy xuống khỏi chân cầu Trương Minh Giảng, các ngài cảnh sát chặn hỏi. Nhà sư Nguyễn Hữu Hiệu (dĩ nhiên có pháp danh là Thích Chơn Pháp) nói gì đó. Ngài cảnh sát trực tiếp xét hỏi, bảo: "Tôi không hỏi giấy tờ ông, tôi hỏi anh này!" Hắc biết, ngay lúc ngài cảnh sát gọi nhà sư là "ông", thế là xong rồi. Hắc nói với nhà sư bạn hắc: "Thôi, thầy báo giùm với anh tôi, là tôi bị bắt giữ vào đúng chiều nay." Chiếc xích lô chở mỗi một nhà sư lẫn trong dòng xe cộ. Nói vài câu năn nỉ dờ ọc không xong, hắc quyết định nhanh như gã lính biệt kích đối đầu với đặc công Việt cộng, mặc kệ tiếng đạn nổ trên đầu. Các ngài cảnh sát không thể nhắm bắn trúng hắc trong đám đông trở ngại, còn hắc, đám đông là cơ hội của hắc để đào thoát. Khi nhà sư bước vào nhà của người anh hắc, tiếng "ồ" ngạc nhiên của nhà sư: hắc đang ngồi thở vòng tròn khói thuốc lá, câu chuyện hắc đào thoát các ngài cảnh sát mới được kể ra rất ngắn gọn cho người anh của hắc và nhà sư nghe.

Công an nhân dân, tên gọi của cảnh sát trong chế độ cộng sản, nghĩa là công an và cảnh sát chỉ một chứ không hai. Mà cảnh sát của chế độ cộng sản ắt nhiên đáng sợ hơn một ngàn lần các loại cảnh sát trên toàn thế giới. Hắc có thể kể ra vài vóc dáng khuôn diện khẩu khí của một loại cảnh sát gọi là công an văn hoá tư tưởng, cái thứ này mới thực sự là loài khủng bố đối với loài người chân chính. Nhưng mà thôi, hắc nghĩ, không nên nhắc, nhớ loài này làm chi, hãy "forget" chúng để còn có thể tiếp tục sống vui vẻ.

Hắc từng học được từ nhiều bậc thức giả, và từ một ngài cảnh sát, rằng chớ nên nghiêm trọng về bất cứ vấn đề vụ việc gì trong xã hội loài người. Hắc đi chiếc xe At-ti-la-tay-ga, hắc mượn của người bạn trong chốc lát, nghĩa là chẳng có kèm theo giấy tờ xe gì cả. Hắc không chủ ý, mà là vô tình vượt đèn đỏ. Lỡ rồi, hắc nhấn thêm tay ga lúc nghe tiếng còi tu húýt. Hắc đã thoát, hắc hoàn hồn ngoái lại nhìn: ngài cảnh sát đi trên chiếc xe gắn máy loại sang số, đuổi theo sát phía sau, phất tay cho hắc dừng xe. Hắc lảo đảo phân bua xin

ngài cảnh sát thông cảm: "Tôi có việc vội quá... đưa em sinh đôi với tôi đang hấp hối..." Câu nói năn nỉ hần đã định sẵn khi gặp những trường hợp như trường hợp này: hần cho đưa em sinh đôi tượng đang hấp hối, nếu vào giờ thiêng thì cũng hấp hối ai đâu. Hoá ra, ngài cảnh sát chả cảnh cáo, dạy bảo, hay đòi phạt gì hết. Ngài cảnh sát nói: "Xe A-ti-là này bao nhiêu phân khối đấy nhỉ? Giá bao nhiêu? Mua ở tiệm bán xe nào thì bảo đảm nhỉ?..."

Có một cái "mail" của Huệ Hương: "Tác phẩm nào cũng phải mang tính giáo dục chứ chú. Nền giáo dục nhà trường không chỉ tạo ra các công dân tốt, mà còn tạo ra các nhà văn. Như vậy, tác phẩm của nhà văn phải có tính giáo dục, có đạo đức có trách nhiệm đối với xã hội..." Tôi định "mail" trả lời Huệ Hương, rằng nhà văn ở xứ sở chúng ta nên sợ nhất trong đời là nhà tù và nhà trường, hai cái nhà này lắm lúc giống hệt nhau, rằng nhà văn chỉ có trách nhiệm với chính hần, chứ chả có trách nhiệm gì với bất cứ ai, rằng nhà văn chỉ là một tiếng nói trong cái xã hội lúc nhúc những người, ồn ào những âm-thanh-và-cuồng-nộ. Rồi hần lại đổi ý, định sẽ "mail" rằng, Huệ Hương nên quên vai trò trách nhiệm của nhà nữ biên tập văn học đi. Hãy học ngài cảnh sát dễ thương của tôi. Hãy nói: tôi muốn đổi chân biên tập văn học sang chân chạy bản thảo văn học. Như vậy, biết đâu sẽ có cơ hội gặp được những nhà văn thứ thiệt, để có những bản thảo không làm ê (càng) ẩm (mực) nhà nữ biên tập văn học suốt tám năm qua.